

ADSP

Asia Displacement Solutions Platform

بازنگری در واکنش به خشکسالی درسهای آموخته شده و توصیه ها

جدی ۱۳۹۹؛ جنوری ۲۰۲۱

آماده شده توسط:
شرکت مشورتی برای ارزیابی، تحول و دسترسی (ATR)

فهرست مطالب

سلب مسئولیت

این تحقیق با کمک مالی اداره (DANIDA) انجام شده است. نظرات یادشده در این گزارش تنها متعلق به نویسندگان آن است و دیدگاه رسمی اداره‌های (DANIDA) و (ADSP) و کارکنان آنها را بازتاب نمیدهد.

MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK

وزارت امور خارجه دانمارک

۱	فهرست اختصارات
۲	الف) پسمنظر
۳	درسهای آموخته شده
۵	نتیجهگیری و توصیهها
۵	ب. آغاز روند
۶	ج) مراحل اولیه بیجاشده گی
۸	د) بیجاشده گی شدید یا حاد
۸	ه) بازگشت
۹	و) بیجاشده گی مداوم

فهرست اختصارات

پلتفرم بیجاشده گان آسیا	ADSP
شرکت مشورتی برای ارزیابی، تحول و دسترسی (ATR)	ATR
سروی شرایط زندگی در افغانستان	ALCS
اداره ملی مدیریت حوادث افغانستان/ اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث	ANDMA
صندوق بشردوستانه افغانستان	AHF
جمعیت سره میاشت افغانستان (هلال احمر افغانی)	ARCS
صندوق مرکزی واکنش اضطراری	CERFT
کمیته اجرایی بیجاشده گان و عودتکنندگان	DiREC
ارزیابی تأثیرات خشکسالی و نیازسنجی	DINA
انجمن مهاجرین دنمارک	DRC
مدیریت منابع محیطزیست	ERM
سیستمهای زودهنگام هشدار قحطی	FEWS
سازمان خوراکه و زراعت	FAO
برنامه واکنش بشردوستانه	HRP
تیم بشردوستانه واقع در افغانستان	HCT
دسته بندی یکپارچه مراحل مصونیت غذایی	IPC
تیم هماهنگی بین حلقه‌یی	ICCT
اداره مستقل ارگانهای محل	IDLG
کمیته نجات بینالملل	IRC
سازمان بینالمللی مهاجرت	IOM
مصاحبه با آگاه کلیدی	KII
وزارت مهاجرین و عودتکنندگان	MoRR
وزارت زراعت، آبیاری و مالداری	MAIL
وزارت احیاء و انکشاف دهات	MRRD
وزارت انرژی و آب	MEW
وزارت معارف	MoE
انجمن مهاجرین ناروی	NRC
اداره ملی احصاییه و معلومات	NSIA
دفتر سازمان ملل متحد برای هماهنگی امور بشردوستانه	OCHA
ارزیابی فصلی مصونیت غذایی	SFSA
برنامه جهانی غذا	WFP
چشم‌انداز جهانی (وُردل وِیژن)	WV
آبرسانی، فاضلاب و حفظالصحه	WASH
بیجاشدگان داخلی	IDP
اداره هماهنگی کمکهای بشری و انکشافی برای افغانان	ACBAR
بخش انکشاف بینالملل	DFID
ریاستهای ولایتی مهاجرین و عودتکنندگان	DoRR
کاهش خطرات حوادث	DRR
ماتریکس ردیابی بیجاشده گان	DTM
عملیتهای بشردوستانه و حمایت ملکی اروپا	ECHO
نقاط نظارت از جریان	FMPs
حلقه مصونیت غذایی و زراعت	FSAC
کمیته ملی هشدار زودهنگام	NEWC
کمیسیون ملی مدیریت حوادث	NDMC
گروههای هماهنگی عملیاتی	OCT

خلاصه اجرایی

الف) پسمنظر

افغانستان در دو دهه گذشته شاهد افزایش شمار بیجاشده گان داخلی بوده که بیشتر برخاسته از درگیریهای جاری و روی دادن فجایع طبیعی پیاپی در کشور بوده است. بر اساس ماتریکس ردیابی بیجاشده گان از سازمان بینالمللی مهاجرت، نزدیک به ۲۵۹۸۰۰۰ بیجاشده داخلی در کشور از سرزمین خود آواره شدهاند. این ارقام از دسامبر ۲۰۱۷ تا دسامبر ۲۰۱۸ گردآوری شده و دربرگیرنده افرادی است که از سالهای ۲۰۱۲ (۱۳۹۱) تا ۲۰۱۸ (۱۳۹۷) از سرزمین خود بیجا شدهاند.^۱

در سال ۲۰۱۸، بیش از ۱۷۰۰۰۰ نفر تنها در منطقه غرب افغانستان بیجا شدند، زیرا شرایط خشکسالی تأثیر منفی بالای زندگی مردم گذاشت و مردم محلی را در ناامنی غذایی مزمن قرار داد. ارزیابیهای انجامشده توسط سازمانهای غیردولتی بشردوستانه و سازمانهای مساعدتی نشان داد که دسترسی ناکافی به آب و علوفه به ترتیب منجر به از میان رفتن محصول و مرگ و میر مال و مواشی میشود.^۲

ویژگیهای جمعیتی اجتماعی - اقتصادی غرب افغانستان به طور معمول دربرگیرنده زراعت معیشتی است، که بیشتر چنین خانوادههایی در تلاش برای سازگاری با شوکهای ناشی از فجایع طبیعی هستند. با طولانی شدن دوره خشکسالی و رسیدن آن به یک خشکسالی دیگر، دهقانان محلی به مکانیسمهای تنگدستی از جمله محدود کردن مصرف غذا، ازدواج دختران خود در سنین پایین و فروش اموال خود برای خرید غذا روی میآورند.

گرسنگی عامل اصلی بیجاشده گی بود. قلعه نو و فیروزکوه (به ترتیب، مرکز ولایات بادغیس و غور) نخستین مراکز شهری بودند که خانوادهها در جستجوی غذا، آب آشامیدنی و خدمات صحتی مجبور به ترک خانههای خود شدند.^۳ مقیاس خسارت ناشی از خشکسالی نیازمند مداخله فوری دولت افغانستان و فعالان سازمانهای بشردوستانه مربوطه برای ارائه کمکهای نجاتدهنده به جوامع آسیب دیده است. با این همه، این تلاشهای دیر هنگام برای پیشگیری از تبدیل وضعیت اضطراری به یک بحران همهجانبه، که منتج به بیجاشده گی درازمدت به همراه احتمال اندک در بازگشت ایشان بود، تأثیر چندانی نداشت.

این تحقیق با هدف یافتن پاسخ به این پرسش انجام میشود: اگر هدف مهم و درازمدت واکنش به خشکسالی پیشگیری از سناریوی بیجاشده گی دوامدار می بود، آنگاه واکنش به خشکسالی چگونه به نظر می رسد؟ این پژوهش از طریق مرور اسناد مربوطه و مجموعههایی از چندین مصاحبه با آگاهان کلیدی به زنجیره (یا در واقع شکاف) در روند تصمیمگیری باز میگردد که منتج به شکستگی بحرانی با چنین بیجاشده گی درازمدت میشود. همچنین، این پژوهش مجموعههایی از توصیهها را ارائه میدهد که در درجه نخست خطاب به سازمانهای بشردوستانه و دولت افغانستان است.

از دوره خشکی تا بیجاشده گیهای گسترده: آشکار شدن یک بحران

منطقه غرب افغانستان در فصل بارندگی ۲۰۱۷-۲۰۱۶ دچار خشکسالی درازمدت بود که آگاهی اندک از خطرات بیجاشده گی ناشی از خشکسالی در این دوره وجود داشته است. طولانی شدن دوره خشکسالی، مقاومت و شیوههای سازگاری خانوادههای آسیب دیده را تضعیف کرد، و هیچ اقدام اولیهی از سوی دولت افغانستان و سازمانهای بشردوستانه برای کاهش پیامدهای خشکسالی انجام نگردید. سیستم هشداردهی اولیه افغانستان در اواخر ۲۰۱۷، معلومات کافی درباره تأثیر بارندگیهای کمتر از متوسط در فصل بارندگی ۲۰۱۸-۲۰۱۷ (به طور معمول از جنوری تا مارچ) در پیوند با منازعه، تولید غذا و علفچر ارائه کرد. پیامهای هشداردهی ابتدایی یا به خوبی منتشر نمیشد و یا به خوبی درک نمیشد.

۱ IDMC's Global Report on Internal Displacement, 2019. Retrieved from: <https://www.internal-displacement.org/sites/default/files/2019-05/GRID%202019%20-%20Conflict%20Figure%20Analysis%20-%20AFGHANISTAN.pdf>

۲ OCHA, Afghanistan: Forced to flee, April 2019. Retrieved from: <https://www.unocha.org/story/afghanistan-forced-flee>

۳ Norwegian Refugee Council, Afghans fleeing conflict face worsening hunger, June 2018. Retrieved from: <https://reliefweb.int/report/afghanistan/afghans-fleeing-conflict-face-worsening-hunger>

بیجاشدگیهای اولیه در ابتدای سال 2018 (زمستان 1396)، نگرانی جدی به شمار نمیرفت، زیرا وضعیت به دقت زیر نظر گرفته نشده بود، یا در واقع در زمینه یک دوره خشکسالی تجزیه و تحلیل نشده بود. با این همه، نگرانیها در ماه حمل افزایش یافت، زیرا دیده شد که کمکههای اضطراری در نخست به خانوادههای آسیبدیده ناکافی بود و احتمال افزایش بیشتر خانوادههای بیجاشده وجود داشت. واکنشهای اضطراری برنامه‌ریزی شده بیشتر با شکست مواجه شد، زیرا دیده شد که کمکههای بشردوستانه نمیتواند حجم بیجاشده‌گی را پوشش دهد.

در اواسط اپریل 2018 دولت کابل اعلام خشکسالی کرد. در اواسط ماه می 2018، تیم بشردوستانه افغانستان طرح واکنش بشردوستانه 2018 را اصلاح کرد تا گردآوری کمک را تسهیل بخشد. دولت یک گروه کاری اضطراری خشکسالی را برای هماهنگی و همسویی واکنش با سازمانهای بشردوستانه ایجاد کرد.

واکنش خشکسالی سازمانهای بشردوستانه در سال 2018-2019 در منطقه غرب در راستای برآوردن نیازهای اساسی و فوری خانوادههای بیجاشده مؤثر بود. با این همه، این واکنش طوری ساختار بندی نشده بود که بتواند جوامع بیجاشده و کسانی که در سکونتگاه خود بودند را توانمند سازد که به سرعت به زندگی عادی خود بازگردند و زندگی خود را از سر گیرند و از همه مهمتر وابستگی به کمکههای بشردوستانه را کاهش دهند یا به طور کامل کنار بگذارند. این چالشها برآمده از کوتاهی در برنامه‌ریزی از سوی کارکنان دولتی و سازمانهای بشردوستانه بود. واکنشهای اضطراری بیشتر معطوف به رفع مشکلات در سکونتگاههای بیجاشده گان بوده است تا ارائه راهکارهای پویاتر از جمله بازگرداندن خانوادههای بیجاشده، و حل چالشهای پیچیده مانند معیشت از میان رفته و دستاوردهای توسعه در جوامع آسیبدیده از خشکسالی. در حالی که فعالیتهای بهبود ابتدایی ممکن است در حل چالشها مؤثرتر باشد، درخواستهای واکنش گسترده به خشکسالی در مراحل بحرانی بیجاشده‌گی بیپاسخ ماند.

بازنگری واکنش به خشکسالی: افزایش آگاهی، بهبود روندهای تصمیم‌گیری و پیوند توسعه و اقدامات بشردوستانه

با این که نزدیک به 3.5 میلیون نفر در سال 2018-2019 از کمکههای اضطراری نجات‌دهنده برخوردار شدند، خانوادههای بیجاشده از راهکارهای پایدار بهره‌مند نشدند. برای پرهیز از بیجاشده‌گی، تلاشهای بیشتری باید برای آگاهی دادن به ذینفعان در بخش خطرات مرتبط با خشکسالی انجام گردد. افزون بر این، برخی عوامل کلیدی مشخص برای جلوگیری از چنین بیجاشده‌گی طولانی در نظر گرفته شود، از جمله:

- بهبود تعامل با دولت، فعالان ملی و بینالمللی متعهد به رسیدگی به مسایل مربوط به تغییرات آب و هوایی در منطقه. خشکسالی بیشتر برآمده از تغییرات آب و هوایی بود که باید سالها پیش در منطقه به آن اهمیت داده میشد، بهیژه با توجه به آسیب‌پذیری منطقه در برابر خشکسالی؛
- درخواست زودهنگام برای دریافت کمکههای مالی در پایان سال 2018 میتوانست از بیجاشده‌گی گسترده پیشگیری کند، اگر تخصیص بودجه برای رسیدگی به حمایت‌های نجات‌دهنده زندگی در جوامع آسیبدیده از خشکسالی در اولویت قرار گرفته میشد؛
- تلاشهای بشردوستانه کافی و بازگشت به زندگی در جوامعی که از خشکسالی آسیب دیده‌اند ممکن است بازگشت خانوادههایی که مجبور به ترک خانه شده‌اند را تسهیل بخشد.
- با توجه به اینکه میلیونها نفر در اثر خشکسالی طولانیمدت و سیل‌های ناشی از آن بیجاشده‌اند، نیاز فوری برای یک استراتژی انکشافی برای مقابله با تغییرات آب و هوایی و افزایش مصونیت غذایی وجود دارد.

درسهای آموخته شده

الف) نظارت مناسب میتواند به جلوگیری از آغاز ناگهانی خشکسالی کمک کند. ارائه کمکههای غذایی به مستفیدشوندگان در مناطق متأثر از خشکسالی در پایان سال 2017 و آغاز 2018 (نیمه دوم سال 1396) بخشی از تلاشهای بشردوستانه در غرب افغانستان بود. با این همه، هیچ مکانیزمی برای نظارت از کافی بودن کمک غذایی ارائه نشده بود و اقدامات بیشتری برای پیشگیری از روی دادن ناگهانی خشکسالی مورد نیاز است. با این که، مستفیدشوندگان در منطقه یادشده از غذای داده‌شده به آنان سپاسگزار بودند، غذا تنها چیزی نبود که آنان نیاز داشتند. آنان همچنین به آب، دانهها و علوفه‌ی نیاز داشتند که بتواند به آنان در غلبه بر ناامنی غذایی کمک کند و زندگی زراعتی خود را همچون منبع اصلی درآمد خود حفظ کنند.

ب) با این که معلومات زیادی درباره تأثیر بارندگی کمتر از متوسط در جریان موسم بارندگی سال ۱۳۹۶ (۲۰۱۷-۲۰۱۸) در بخش تولید غذا و علفچر وجود داشت، بیجاشدگیهای اولیه داخلی از بهر ناکارآمدی مکانیزمهای مقابله محلی و نیاز به کمک مناسب سبب شد که معلومات به ندرت به مجامع تصمیمگیر بشردوستانه در پایتخت از طریق کانال رسمی و نهادینه شده فرستاده شود. سیستم ارتباطات محلی بیشتر بر ارتباطات دوطرفه فردی تکیه داشت. اگر از تصمیمگیرندگان به طور رسمی خواسته میشد که هشدارها را در نظر بگیرند و اقدامات جمعی را برای پاسخگویی به موقع به بحران انجام دهند، فرصت بسیج منابع برای کاهش خطرات از دست نمیرفت.

ج) ادغام اقدامات و تدابیر برای کاهش خطر بلایا و به ویژه کاهش پیامدهای خشکسالی در برنامههای توسعه بلندمدت بسیار مهم است. این کار میتواند به بهبود تابآوری خانوادگیهای آسیبپذیر در برابر شوکهای اقلیمی، به ویژه در هنگام فجایع آهسته کمک کند. مکانیزمی برای ادغام نظاممند و کامیاب اقدامات کاهش خطر بلایا در استراتژیها و برنامههای انکشاف ملی بلندمدت مورد نیاز است. فقدان چنین مکانیزمی میتواند بر بحران بیجاشده گی برآمده از فجایع طبیعی بیشتر بیفزاید.

د) علایم هشداردهنده اولیه درباره یک فاجعه رو به رشد یا قریبالوقوع در جوامع میتواند برای درخواست کمک مالی پیش از روی دادن فاجعه به کار رود. سازمانهای بشردوستانه نباید منتظر بمانند تا دولت به طور رسمی خشکسالی اعلام کند تا برای آنها این امکان فراهم گردد تا بودجهایی برای برآوردن نیازهای اساسی خانوادگیهای دچار خشکسالی جمعآوری کنند. گزینههای تأمین مالی جایگزینی نیز وجود دارد که میتوان از جمله از عملیاتهای بشردوستانه و حمایت ملکی اروپا با هدف آمادگی برای خشکسالی، بخش انکشاف بینالمللی^۹ برای حمایت اجتماعی و اداره انکشاف بینالمللی امریکا (USAID) همچون اصلاحکننده بحران یاد کرد. این مکانیزم های بلندمدت تأمین مالی در شاخ آفریقا برای آمادگی، کاهش و کارهای بازیابی با هدف ایجاد تابآوری جوامع محلی به کار گرفته شده است.

ه) ارائه حمایت معیشتی پایدار همچون بخشی از اقدامات نخستین در بازیابی و مقاومسازی در مکانهای اصلی در مراحل اولیه بیجاشده گی ناشی از خشکسالی میتواند از امواج بیشتر بیجاشدگی داخلی پیشگیری کند. سازمانهای غیردولتی بینالمللی مانند انجمن مهاجرین دنمارک، انجمن مهاجرین ناروی و کمیته نجات بینالمللی ارائه کمکهای اضطراری به بیجاشده گان داخلی را سفارش کردند، ولی این راهکار تنها همچون آخرین راهکار برای پرهیز از عوامل جذب پیشنهاد شد. هنگامی که گفتگوها درباره چگونگی جلوگیری از طولانی شدن بیجاشدگی در جون ۲۰۱۸ (جوزای ۱۳۹۷) آغاز شد، تیم هماهنگی بینحلقههایی^۱ این پیشنهاد را نادیده گرفت. اگر فعالان بشردوست تمرکز خود را بر مناطق آغازین قرار داده بودند، برآورد میگردد که بیش از ۱۶۰۰۰۰ شهروند از بهر خشکسالی در آگوست ۲۰۱۸ (اسد ۱۳۹۷) از سرزمین خود آواره نمیگردید.

و) حمایت از نگهداری از احشام و مواسی به خانوادگیها کمک میکند تا میزان «مشکلات فروش» مواسی در مناطق آسیبپذیر را کاهش دهند. این کار حمایتی میتواند از راه تأمین شیر و کمک مالی همچون یک پشتیبانی مورد نیاز ارائه گردد. همچنین، این حمایت باید همراه با اقداماتی با هدف افزایش دسترسی آب برای چهارپایان همراه باشد. تهیه گوسفند و بزهای محلی و توزیع ده رأس مال به هر خانواده بزمین یا کسانی که همه داراییهای خود را در جریان خشکسالی از دست داده بودند، درسی بود که در افغانستان نیز آموخته شد.

ز) توقف کمکهای بشردوستانه به بیجاشده گان داخلی آنان را وادار میسازد تا تصمیم به بازگشت بگیرند. در آغاز سال ۲۰۱۹ (زمستان ۱۳۹۷)، تیم هماهنگی بشردوستانه بر آن شد تا پس از بازگشت خانوادگیهای بیجاشده به سرزمین خود به آنان کمک کند. شماری از خانوادگیها بر آن شدند تا به قریه خود بازگردند تا حمایت سخاوتمندانه دولت را دریافت کنند. (۲۵۰ دالر امریکایی برای هر خانواده) با این همه، آنان هیچ آگاهی درباره شرایط قریه خود نداشتند. همچنین، هیچگونه سرمایهگذاری در بخش ارائه خدمات اولیه صورت نگرفته بود و هیچگونه تنوع معیشتی در زادگاه آنان مورد توجه قرار نگرفته است. این امر سبب این شد که جریانهای برگشت بیجاشده گان نامطمئن بوده و به طور بالقوه ناپایدار باشند.

ح) هماهنگی و همسویی اقدامات دولت و سازمانهای بشردوستانه ملی و بینالمللی با هدف بازگشت دادن بیجاشده گان میتواند بازگشت مصون، بیخطر و داوطلبانه بیجاشده گان داخلی ناشی از خشکسالی را تضمین

(European Civil Protection and Humanitarian Operations) (ECHO)	۴
(Department for International Development) (DFID)	۵
(Inter-Cluster Coordination Team) (ICCT)	۶

کند. هم فعالان بشردوستان و هم نهادهای دولتی مربوطه باید مکانیزم های هماهنگی را برای اجرای اقدامات بازگشت بیجا شده گان تهیه کرده و انکشاف دهند.

ط) مشارکت بیجا شده گان داخلی ناشی از خشکسالی و میزبانان آنان در برنامه ریزی، اجرا و نظارت از اقدامات دخیل سبب سهولت ادغام و انسجام اجتماعی در جوامع میگردد. واکنش به خشکسالی در سال 2018-2019 در افغانستان جان افراد را نجات داد و رنج شمار زیادی از خانواده های بیجا شده ناشی از خشکسالی را در محل آوارگی آنان کاهش داد. با این همه، نگرانی جوامع میزبان مورد توجه قرار نگرفت، که نه تنها منتج به منازعه و تنش در میان بیجا شدگان داخلی و جوامع میزبان گردید، بلکه در برنامه ریزی برای یافتن راهکارهای ماندگار نیز تأثیر گذاشت.

نتیجه گیری و توصیه ها

بخشهای پیش روی چگونگی روی دادن بحران را مرور و بررسی کرده و مجموعه ایی از اصلاحات نهادی، ابزارها و سیستمهایی را پیشنهاد میکند که میتواند تصمیمگیری مؤثر را تقویت کند و احتمال حمایت موفقیت آمیز از جوامع آسیب دیده را نیز افزایش میدهد. لازم به یادآوری است که الگو یا نمونه تازه بانک جهانی با نام «هشدار زود هنگام، اقدام اولیه، تأمین مالی اولیه» که در دسامبر 2019 (قوس 1398) به شورای عالی فقرزدایی ارائه گردید، بسیاری از پیشنهادها و توصیه های زیر را نیز در بر میگرفت. بنابراین، چالش سازمانهای بشردوستانه این است که چگونه به بهترین شکل ممکن این سیستم را ساخته و از آن حمایت کنند.

ب. آغاز روند

آگاهی اندکی درباره چگونگی آغاز خشکسالی در سال 2017 (1396) وجود داشت. در نتیجه مکانیزمهای ضعیف سازگاری، این آغاز کند سبب کاهش قابلیت تابآوری خانواده ها شد، در زندگی آنان وقفه ایجاد کرد و در نتیجه آنان را به سمت ناامنی شدید غذایی سوق داد. هیچ اقدام اولیه برای کاهش میزان اثرگذاری خشکسالی انجام نشد، زیرا هشدارهای اولیه نه به اندازه مورد نیاز اعلام شد و نه مورد تجزیه و تحلیل و درک قرار گرفت. بنابراین، تیم بشردوستانه مجال آمادگی و کاهش میزان پیامدهای بحران پیش روی را از دست داد.

در دوره آغاز روند، چندان نیازی به واکنش بشردوستانه نبود؛ در حقیقت، روی دست گرفتن اقدامات بازیابی یا توسعه مناسبتر بود و میتوانست بر ایجاد تابآوری از راه افزایش دسترسی به آب، بذرها و مقوام در برابر خشکی، علوفه و معیشت یا سبک زندگی جایگزین متمرکز گردد. ایجاد و راهاندازی گدامهای غلات در سطح جامعه (همانگونه که اکنون زیر چتر میثاق شهروندی سازماندهی شده است) میتواند شوک احتمالی یا نزدیک را کاهش داده و بیجا شده گی را تا چندین ماه به تعویق بیندازد و زمان بیشتری را برای سازمانهای بشردوستانه فراهم سازد تا به افراد آسیب دیده در سکونتگاههای خود کمکهای نجاتبخش ارائه دهند.

برای اجرایی ساختن این کارها، آوردن تغییرات زیر لازم است:

۱. بهبود استفاده از علائم هشداردهنده اولیه؛
۲. اولویت بندی فعالیتهای بازیابی و انکشافی توسعه در واکنش به علائم هشداردهنده اولیه؛
۳. سرمایه گذاری در بخش تقویت سازو کارهای مقابله و رویارویی در سطح محلی.

توصیه ۱: بهبود انتشار و تحلیل علائم هشدار اولیه

نهاد تازهناسیس کمیته ملی هشدار زود هنگام و اداره ملی مدیریت فجایع⁷ باید گزارشهای شبکه سیستمهای هشدار زود هنگام قحطی⁸ را به زبانهای پشتو و دری ترجمه کند و آنها را در میان ادارات دولتی مربوطه از جمله دفتر والیان، گروههای هماهنگی عملیاتی⁹ و ریاستهای پلان و پالیسی در وزارتخانه های مربوطه توزیع نماید. همچنین، این گزارشها باید به طور منظم در هر دو هفته در نشستهای هماهنگی بینحلقه ایی با اداره هماهنگی کمکهای بشری و انکشافی برای افغانان¹⁰ و نهادهای سازمان ملل متحد به اشتراک گذاشته شود.

(Afghanistan National Disaster Management Authority (ANDMA	۷
(Famine Early Warning Systems Network (FEWS Net	۸
(Operational Coordination Team (OCT	۹
(Afghan Coordination Body for Afghan Relief (ACBAR	۱۰

این گزارش ها برای آنکه مفید واقع شوند باید در نشستهای گوناگون هماهنگی از جمله در میان تیم هماهنگی بینحلقه‌یی، نشستهای گروههای هماهنگی عملیاتی، و در کمیسیون ملی مدیریت فجایع^{۱۱} در میان گذاشته و سپس تجزیه و تحلیل گردد. آنگاه، اعضای این نهادها و بخشها میتوانند تجزیه و تحلیل خود را به کمیته ملی هشدار زودهنگام^{۱۲} ارسال کنند که مسئول انتشار اعلانهای اولیه پیرامون خشکسالی و تسهیل ارسال وجوه مالی اولیه برای اقدامات مقاوم سازی و تأمین شبکههای مصونیت (به نام «هشدار زودهنگام، اقدام زودهنگام، تمویل زودهنگام») می باشد.

توصیه ۲: پیشگیری از بیجاشده گی از طریق پرداختن به دلایل ساختاری نا امنی غذایی

با این که الگوی بانک جهانی متمرکز بر اولویتهای به تمویل اقدامات مقاومسازی میباشد، ولی احتمالاً بودجه به اندازه کافی موجود نیست. فعالان بشردوستان باید نقش دادخواهی را بر دوش گیرند و وارد گفتگو با همکاران انکشافی شوند تا اطمینان حاصل شود در ساحات تجربه کننده فشارهایی که پتانسیل تبدیل شدن به فاجعه را دارند، به اقدامات مقاوم سازی اولویت داده می شود. نظارت از مصونیت غذایی زیر نظر حلقه مصونیت غذایی و زراعت^{۱۳} میتواند به طور گستردهتری برای آگاهیرسانی درباره تصمیمگیری در میان همکاران انکشافی از جمله وزارتخانههای مربوطه و وزارت مالیه به کار گرفته شود. حمایت از اولویتهای زونهای در معرض خطر میتواند از مسیرهای گوناگون از جمله کمیته ملی هشدار زودهنگام انجام گیرد.

توصیه ۳: بررسی گزینه های تمویل بدیل و طولانی مدت

نمونههای عملیات بشردوستانه و حمایت ملکی اروپا (برای آمادگی برای خشکسالی)، دیپارتمنت انکشاف بینالمللی (برای حمایت اجتماعی) و اداره انکشاف بینالمللی امریکا (تعدیل دهنده بحران) نشان میدهد که میتوان مکانیزم های تمویلی بلندمدت بدیلی را برای واکنش به خشکسالی جستجو کرد که امکان آمادگی، کاهش اثرات بحران و مقاومسازی اجتماعات محلی را فراهم می کنند.

ج) مراحل اولیه بیجاشده گی

هنگامی که بیجاشده گی اولیه ناشی از خشکسالی در اوایل ۲۰۱۸ رخ داد، هیچکس بحران پیش روی را پیشبینی نکرد. زیرا تا آن هنگام احتمال بیجاشده گی چندان با دورههای خشکسالی در افغانستان در پیوند نبود. افزون بر این، پیامدهای ناخوشایند خشکسالی بر مصونیت غذایی دست کم گرفته میشد. همه سازمانهای بشردوستانه که در سطح منطقه گردهم میآمدند، معلومات مربوط به بیجاشده گیهای اولیه را با فعالان بخشهای مربوطه تجزیه و تحلیل کرده و به اشتراک میگذاشتند، ولی این نشستها نتوانست زنگهای خطر را به موقع به صدا درآورند. نظارت دقیقتر از شرایط خشکسالی همراه با تجزیه و تحلیل بیجاشده گیهای اولیه به روی دست گرفتن اقدامات پیشگیرانه اولیه کمک میکند.

فعالتهای امداد بشردوستانه در نزدیکی بیجاشده گان و همچنین در برخی از ساحات متأثرشده از خشکسالی برای کاهش خطرات بیجاشدگی انجام میشد. با این همه، مقیاس واکنش به هیچ وجه کافی نبوده است. سرانجام، افزایش تلاشهای اولیه با کمک استراتژیهای معلوماتمحور، اقتصادیتتر خواهد بود.

در این مرحله از بحران، اقدامات ذیل میتوانند احتمال مدیریت موفقیتآمیز بحران را به طور چشمگیری افزایش دهد:

توصیه ۴: تشخیص این که یک دوره خشکی میتواند سبب بیجاشدگی گردد و باید از این خطر نظارت کرد

پیامد یک دوره خشک در سطح جامعه باید به دقت از طریق علایم هشدار اولیه نظارت (و شناسایی) گردد. این کار باید شامل ردیابی تحرکات بیجاشده گان در ساحات آسیبپذیر از رهگذر متریکس ردیابی بیجاشده گان باشد.^{۱۴} سازمان بینالمللی مهاجرت معلومات مربوط به تحرکات بیجاشده گان را از طریق مصاحبه با آگاهان کلیدی، بحث گروهی متمرکز، و مشاهده مستقیم در سکونتگاهها گردآوری میکند. بیجاشده گی را میتوان از

	NDMC	۱۱
	(National Early Warning Committee (NEWC	۱۲
	(Food Security and Agriculture Cluster (FSAC	۱۳
	IOM, Displacement Tracking Matrix. Retrieved from: https://afghanistan.iom.int/reports/displacement-tracking-matrix	۱۴

طریق دفتر ملل متحد برای هماهنگی امور بشردوستانه^{۱۵} و ریاستهای ولایتی مهاجرین و عودتکنندگان پیگیری و ردیابی کرد. همچنین، پیشنهاد میگردد که معلومات مربوط به بیجاشدگیها به موقع مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و برای همه نهادهای مربوطه بهویژه وزارت مهاجرین و عودتکنندگان و اداره ملی مدیریت فجایع توزیع گردد.

توصیه ۵: شناسایی نیازها پیش از تهیه و تدوین برنامه واکنش بشردوستانه و پیش از اعلان خشکسالی

دفتر ملل متحد برای هماهنگی امور بشردوستانه تحت رهبری هماهنگکننده امور بشردوستانه و تیم بشردوستانه افغانستان باید پیش از طراحی و تدوین برنامه واکنش انساندوستانه ارزیابی نیازهای خانوادهاستفاده شده در سکونتگاههای اولیه را آغاز کند. با این که امنیت به عنوان یک محدودیت در انجام چنین ارزیابیهایی مورد اشاره قرار گرفت، برخی از سازمانهایی که قادر به دسترسی به این ساحات بودند می توانستند از این دسترسی استفاده بهتری نمایند. هنگامی که نخستین بیجاشده گیها روی داد، بهتر بود هرچه زودتر آنچه برای جلوگیری از بیجاشده گی بیشتر مورد نیاز بود ارزیابی میگردد. افزون بر این، پلان واکنشی باید دربرگیرنده خانوادهاستفاده شده که پیش از این، از سرزمین خود بیجا شدهاند. گروههای کاری ولایتی در امور بیجاشده گان باید سکونتگاههای بیجاشده گان را ارزیابی کنند، آنگاه معلوماتی درباره شمار خانوادهاستفاده شده، مکانهای کنونی و پیشین آنان، دسترسی آنان به آب و غذا، قصد بازگشت و نیازهای آنان تهیه کنند. واکنشها باید بر اساس نتایج نظرسنجی و پژوهش طراحی و اجرا شوند.

توصیه ۶: حمایت از نگهداری مواشی

کمک به خانوادهاستفاده شده برای جلوگیری از فروش احشام در هنگام تنگدستی و پریشانی بسیار مهم است، زیرا احشام و مواشی از راه تأمین شیر و برخی هزینههای زندگی تا جایی بخشی از هزینههای زندگی را برآورده میسازد. نگهداری احشام باید همچون یک اولویت اصلی در بخش معیشت مردم در مناطق آسپیدیده از خشکسالی در نظر گرفته شود. افزون بر این، چنین اقداماتی باید با هدف افزایش دسترسی آب برای مواشی همراه باشد. سازمانهای بشردوستانه باید درسهایی که در اتیوپی آموختهاند، که در آنها نگهداری و ذخیره دام یک کار مؤثر در جوامع آسپیدیده از خشکسالی بود، را در دستور کار خویش قرار دهند. سازمان خوراکی و زراعت (فائو) بز و گوسفند محلی تهیه کرد و ده رأس به هر خانواده (آسپیدترین افرادی که زمین نداشتند یا تمام دارایی خود را از دست داده بودند) توزیع نمود. مستفیدشوندگان توانستند به سرعت از مزایای آن بهره‌مند گردند و به بازسازی معیشت از دست رفته کمک کنند.

توصیه ۷: نظر به این که در افغانستان نهادهای زیادی (از قبیل سازمانهای غیردولتی ملی و بینالمللی و دفاتر ملل متحد) وجود دارد که متعهد به انجام فعالیتهای انکشافی و بشردوستانه میباشند، نیاز به ایجاد ارتباط و هماهنگی میان این دو مجموعه خدماتی وجود دارد.

سازمانهای بشردوستانه‌ای که هم کارکرد انکشافی و هم کارکرد بشردوستانه دارند، باید در نخست گفتگوهای داخلی را ترتیب دهند تا روشن گردد در سه ماه نخست از روند واکنش چه کارهایی را میتوان به عنوان تدابیر فوری و نجاتبخش انجام داد و در عین زمان باید به اقدامات طولانی مدت در زمینه کاهش خطر و برون رفت از بحران نیز توجه صورت گیرد. گفتگوهای داخلی باید در سطح تیم هماهنگی بین حلقه‌ای و تیم بشردوستانه هماهنگ شود، و سپس تصمیمات به نهادهای هماهنگکننده انکشافی (مانند شورای عالی فقرزدایی) برای اولویتبندی منابع مورد نیاز ابلاغ گردد.

توصیه ۸: امکان انجام مذاکرات زودهنگام پیش از روی دادن فاجعه در نظر گرفته شود و برای یک رویکرد مشترک برای مذاکره جهت تأمین دسترسی به ساحات مورد نظر دادخواهی صورت گیرد

ارتباط بیطرفانه با عناصر غیردولتی از طریق رهبران جامعه، شخصیتهای مذهبی و بزرگان پرنفوذ قبیله در

Humanitarian Response, Overview of Natural Disasters November 2020. Retrieved ۱۵ from: <https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/natural-disasters-0>

ساحات دسترسی ناپذیر میتواند مفید باشد. در ارتباط با خشکسالی، تمام سازمانهای عمده به طور مستقل به منظور دسترسی خودشان به ساحات مذکور وارد مذاکره شدند که این مسئله مانع از آن شد تا سازمانهای دیگر بتوانند مساعدتهایشان را در آن ساحات عرضه کنند. از این رو مذاکره برای دسترسی باید در قالب تیمی از سازمان های بشردوستانه که به طور جمعی به یک بحران واکنش نشان می دهند، صورت گیرد. همچنین، مشکل دسترسی در سال 2017 رونما گردید و در واقع مذاکرات باید در آن زمان مورد توجه قرار میگرفت. اجباری ساختن گزارش دهی در مورد مشکل دسترسی به تیم هماهنگی بین حلقههایی در سطح ملی قطعاً می تواند به رفع این مشکل کمک نماید.

د) بیجاشده گی شدید یا حاد

نظر به اینکه برون رفت دهقانان و مالداران از اثرات خشکسالی تا سه سال به طول میانجامد، این تحقیق نشان میدهد که واکنش بشردوستانه یک واکنش جامع برای برون رفت زود هنگام در سکونتگاه اصلی نبوده است. به جای آن، یک واکنش اضطراری یکباره در مرحله حاد بیجاشده گی در سال 2018 انجام شد. بسیاری از مصاحبهشوندگان اشاره کردند که یک واکنش بشردوستانه مؤثر باید دربرگیرنده یک برنامه ریزی بلندمدت باشد، یعنی کمک به برون رفت از اثرات خشکسالی در سکونتگاه های اصلی آسیب دیدگان با هدف به حداقل رساندن میزان بیجاشدگی. در اینجا پیشنهاد میشود که در واکنشهای بشردوستانه آینده، به برنامه ریزی برای برون رفت زود هنگام و مقاوم سازی در محل بیجاشده گی باید اولویت داده شود.

توصیه ۹: جمع آوری معلومات و تدوین استراتژی راهکارهای پایدار

با ورود بیجاشده گان جدید، در سکونتگاههای غیررسمی باید یک سروی با استفاده از «نقاط نظارت از جریان» (Flow Monitoring Points-FMPs) انجام میشود.^{۱۶} این نقاط قبلاً در سال ۲۰۱۸ در جادههای اصلی نزدیک به سکونتگاههای بیجاشده گان نصب شده بود. ارائه معلومات به موقع درباره اهداف بیجاشده گان داخلی برای درک بهتر موانع بازگشت و شرایط لازم برای بازگشت مصون و داوطلبانه بسیار مهم است. چنین معلوماتی باید توسط تیم هماهنگی بین حلقه یی در دو سطح منطوقی و ملی به بحث گذاشته شود و باید در شکل دهی راهکارهای طولانیمدت در اوایل بحران مورد استفاده قرار گیرد (بازگشت یا راهکارهای طولانی مدت یا ترکیبی از هر دو مورد). عدم تصمیمگیری به موقع سبب شد دهقانان فصل کشت و کار دیگری را از دست بدهند و ادغام خانوادهمایی را که قصد اقامت در محل بیجاشده گی خود را دارند به تأخیر انداخت. در سکونتگاههای بیجاشده گان داخلی در هرات، برای حمایت از بیجاشده گان داخلی (که بسیاری از آنان قصد اقامت داشتند) هیچ نوع فعالیتی برای ایجاد خودکفایی از طریق برنامه پرورش مهارت های بازار انجام نشد تا بیجاشده گان بتوانند خود را برای ورود به بازار کار آماده سازند. آغاز چنین فعالیتهایی در اوایل دوره بیجاشده گی، وابستگی بیجاشده گان داخلی به کمکهای دیگران را کاهش میدهد.

توصیه ۱۰: ارائه کمکهای معیشتی در سکونتگاه اصلی برای اجتناب از عوامل جاذبه و تسهیل بازگشت زود هنگام

در ساحات آسپیدیده از خشکسالی، اقدامات مبتنی بر معیشت راهی مهم برای پیشگیری یا کاهش بیجاشده گی بیشتر است. با این همه، برای مؤثر بودن بیشتر نتایج، اقدامات باید با هماهنگی مقامات ولایتی، خانوادهمایی بیجاشده گان در سکونتگاههای آنان و در صورت امکان، با رهبران تأثیرگذار اجتماع (مانند ملایان، بزرگان اجتماع و دهقانان) طراحی گردد. در منطقه غرب، فعالیتهای توسعه محور میتواند شامل بازسازی کانالهای ثانوی و ثالث، کاریز، چاههای برمهایی، ذخایر آب باران، تغذیه آبهای زیرزمینی و مدیریت حوزه های دریایی فرعی و دیگر پروژههایی باشد که میتواند تابآوری خانوادهمایی آسپیدیده را افزایش دهد. چنین پروژههایی همچنین میتوانند با استخدام نیروی کار محلی در هنگام ساخت و ساز، امکان تزریق نقدی مفید به جامعه را فراهم آورند. پروژه باید طوری طراحی شود که بتواند بازگشتهای زود هنگام را نیز تشویق کند.

ه) بازگشت

بیشتر خانوادهمایی بیجاشده در قلعهنو از مارچ 2019، هنگامی که اعلام شد برنامههای اضطراری در ساحات بیجاشده گی تا اواسط 2019 خاتمه خواهد یافت، به سکونتگاههای اصلی خود بازگشتند. تیم بشردوستانه

۱۶ سازمان بینالمللی مهاجرت در سال ۲۰۱۸ نقاط نظارت از جریان را در راههای اصلی منتهی به شهر هرات مشخص و تنظیم کرد. این کار از نگاه ارزیابی انگیزههای بازگشت، دلایل بیجاشدگی و کمکهای مورد نیاز برای بازگشت بسیار موفقیتآمیز بود.

افغانستان بر آن شد تا کمکهای بشردوستانه را در محل بیجا شده گی متوقف کند، زیرا تمرکز کمکها به سمت تسهیل بازگشت به سکونتگاههای اصلی تغییر یافت. آثانی که به سکونتگاههای اصلی بازگشتند، حمایتهای بشردوستانه برای اعاده معیشت های شان دریافت کردند. در مکانهای بیجا شده گی، دولت از کسانی که میخواهند بازگردند حمایت نقدی کرد تا بتوانند زمینه سفر به روستاهای خود را فراهم کنند. با این همه، این تصمیمات در شرایطی گرفته شد که وضعیت از نگاه امنیت، آب و هوا و زندگی پایدار در سکونتگاههای اصلی مساعد نبود. مقامات دولتی اعتراف کردند که حمایت از بازگشت مردم بیجا شده کافی یا به موقع نیست. سازمانهای غیردولتی بشردوستانه با ابراز ناامیدی از ناهماهنگی میان آنها و دولت، اظهار داشتند که اکثر موارد بازگشت ناشی از نبود مساعدت در محل بیجا شده گی و پالیسی دولتی حامی بازگشت بوده است.

توصیه ۱۱: مقاوم سازی در سکونتگاههای اصلی از طریق حمایت از معیشت ها و ابتکارات نهاد کاهش خطر فاجعه (DRR) با هدف ایجاد عوامل جاذبه که بازگشت پایدار، مصون و داوطلبانه مردم را تسهیل نماید

تشویق به بازگشتی که مصون نیست (به دلیل امنیت، شرایط آب و هوایی یا دسترسی به خدمات اولیه) خطرات بیجا شده گی ثانویه را به همراه دارد. بنابراین، افراد بیجا شده باید پیش از بازگشت درباره شرایط سکونتگاه اصلی خود معلومات تازه داشته باشند. باید شوراهای بیجا شده گان داخلی ایجاد شود و گروهی از اعضای شورا (زن و مرد) برای بازدید از ساحات ایجاد شوند. این بازدیدها میتواند توسط وزارت مهاجرین و عودتکنندگان و والی ها ترتیب داده شود. آنها باید بحث و گفتگو میان باشندگان آن ساحات و نمایندگان بیجا شده گان را در ارتباط با موضوعات جنگ، حفاظت و دلایل ریشهی بیجا شدگی تسهیل نمایند. نمایندگان بیجا شده گان میتوانند نشستهای گروهی را در اقامتگاههای بیجا شده گان جهت ارائه معلومات در مورد وضعیت در محل اصلی سکونت شان برگزار نمایند. افزون بر این، باید به نیازهای فوری که شرایط بازگشت مصون را فراهم میسازد نیز رسیدگی گردد. برای نمونه، توزیع غذا و حمایت معیشتی، بهویژه تهیه تخمهای مقاوم در برابر خشکی باید به طور منظم با چرخه محصول مناطق آسپیدیده در پیوند باشد. بیشتر خانوادهها در بادغیس و غور هنگامی که چرخه زراعت آنان ناکام ماند، از سرزمین خود آواره شدند. کسانی که در قلعه نو و فیروزکوه بودند، فصل کشت و کار خزانی محصول را نیز از دست دادند. حلقه مصونیت غذایی و زراعت باید یک جدول زمانی بر اساس چرخه حاصلات ایجاد کند، مگر اینکه منابع چشمگیری وجود داشته باشد تا مردم با کمک آن بتوانند برای مدت طولانی به حاصلاتشان وابسته نباشند. تهیه یک چارچوب زمانی که با چرخه حاصلات همخوانی داشته باشد میتواند بازگشت زودتر خانوادههای وابسته به حاصلات زراعتی را تشویق کند، ولی حلقه مصونیت غذایی و زراعت باید اطمینان باید که در کنار جدول زمانی، رهبری عملیاتی و راهبردی خوبی وجود دارد، که برای انجام این کار به زمان کافی نیاز دارد تا با خانوادهها کار کند و امکان کشت برای سال بعدی را به طور منظم مورد بررسی قرار دهد.

توصیه ۱۲: اقدامات مربوط به بازگشت بیجا شده گان با سازمانهای بشردوستانه ملی و بینالمللی بشردوستانه هماهنگ شود

تهیه برنامههای بازگشت در هماهنگی با سازمانهای غیردولتی بشردوستانه میتواند مجال مناسبی برای ایجاد سازوکارهای هماهنگی و جلب توجه برای حمایت فنی سازمانهای غیردولتی با هدف اطمینان از بازگشت مصون و داوطلبانه مردم باشد. هماهنگی بیشتر میان سازمانهای غیردولتی بشردوستانه و دولت میتواند به وزارت مهاجرین و عودتکنندگان در تهیه برنامههای بهتر برای بازگشت مردم کمک کند.

و) بیجا شده گی مداوم

شکی نیست که واکنش به خشکسالی ۲۰۱۸-۲۰۱۹ به نجات جان و کاهش رنج فوری خانوادههای بیجا شده در منطقه غرب کشور کمک کرد. با این همه، بیشتر مصاحبشوندگان نقش دولت در زمینه ارائه راهکارهای پایدار برای مشکل بیجا شده گی در سه موقعیت جغرافیایی (هرات، قلعه نو و فیروزکوه) را بهویژه پس از خاتمه یافتن برنامههای اضطراری در جون ۲۰۱۹، ناکارآمد توصیف کردند. این برداشت همگانی وجود دارد که دولت به شدت با ادغام مخالف است و بازگشت را تنها گزینه ممکن میدانند. این امر نیازمند تمرکز بر کمک به بیجا شده گان داخلی برای متکی شدن به خود و همچنین کارکردن همزمان برای برنامههای بلندمدت در سکونتگاههای اصلی برای اطمینان از بازگشتهای پایدار و مصون است.

توصیه ۱۳: فراهمآوری برنامههای آموزش تکنیکی و مسلکی مبتنی بر بازار برای بیجا شده گان داخلی

این برنامه‌های آموزشی باید در پیوند با فرصتهای اقتصادی موجود در هرات، قلعه نو و غور باشند. در این برنامه‌ها باید به بیجاشده‌گان داخلی آموزشهای مسلکی داده شود که در پایان دوره آموزشی بتوانند از مهارتهای خود کار بگیرند و به بازار محلی کار بپیوندند.

توصیه ۱۴: کمک به اعضای آسیب‌پذیر جامعه میزبان

مهاجران (یا بیجاشده‌گان) و میزبانان آنان از نگاه دسترسی به خدمات اولیه با چالشهای مشابهی روبرو هستند. بنابراین، درعرضه مساعدهتها یا طراحی پلان های واکنش، به نیازهای اجتماعات میزبان نیز باید توجه صورت گیرد. به همین ترتیب، مشارکت یکسان خانوادههای بیجاشده و میزبانان آنان در پلان گذاری، اجرا و نظارت از ابتکارات از طریق نمایندگان آنان (زن و مرد) میتواند اطمینان دهد که نیازهای هر دو جامعه به اندازه کافی در نظر گرفته شده است.

توصیه ۱۵: دسترسی بیجاشده‌گان داخلی به اسناد مدنی تسهیل گردد تا بتوانند به اشتغال، قرضه و آموزش دسترسی داشته باشند

اداره مرکزی احصاییه به همراه وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی میتواند عملیاتیهای بیومتریک فعلیشان را جهت صدور تذکره الکترونیکی برای بیجاشده‌گان تا هرات، قلعه نو و فرد کوه گسترش داده و اسنادشان را ثبت سیستم نمایند. سازمانهای بشردوستانه باید در سطح ملی دادخواهی کنند تا دولت امکان صدور تذکره الکترونیکی را در سطح ملی از طریق سیستم بیومتریک فراهم سازد.

***

ADSP

Asia Displacement Solutions Platform

DRC DANISH
REFUGEE
COUNCIL

NORWEGIAN
REFUGEE COUNCIL

The Asia Displacement Solutions Platform is a joint initiative of the Danish Refugee Council, International Rescue Committee, Norwegian Refugee Council and Relief International, which aims to contribute to the development of comprehensive solutions for Afghans affected by displacement. Drawing upon its members' operational presence in the region, the ADSP engages in constructive dialogue and evidence-based advocacy initiatives to support improved outcomes for displaced Afghans.